

Priložnosti
za delo in življenje
mladih
v SAŠA regiji
v obdobju do leta 2030

novi analize poslovne cone
realno stanje delo okolje
resitve krepitev sodelovanje (še) neizkoriščene razvojne priložnosti
regije dejstva priložnosti življenje
odseljevanje mladih regijska prioriteta
raziskave starostne skupine
problem prve zaposlitve
ogibira vplivi beg možganov
stanovanja gospodarske družbe
zaposlitvene podjetniki
strategije možnosti samostojni
trajnostne rasti turizma izobraževanje
infrastruktura atributi brezposelnost
regije strategija novi izzivi
trendi zadruga
vpliv prihodnost
potrebe po novih poklicih
razvoj tehnologij
projekcija
prebivalstva
regija razvojnih sodelovanje
priložnosti
zaposlovanje nove poslovne cone
prihodnost
demografski problemi mladi strokovnjaki
nezaupanje do tujcev življenjsko pomembne storitve
uspeh
rast

uspeh
razvita
javna infrastruktura študij
rezultati poslovanja
doba digitalizacije
lokalne skupnosti
več sodelovanja
potencial
potrebe po novih poklicih
razvoj tehnologij
projekcija
prebivalstva
regija razvojnih sodelovanje
priložnosti
zaposlovanje nove poslovne cone
prihodnost
demografski problemi mladi strokovnjaki
nezaupanje do tujcev življenjsko pomembne storitve
uspeh
rast

koeficient umrjivosti
razvoj
mnenja
zaposljivost
rodnost
naravna
rast
spolna
sestava
turizem
gospodarskih
subjektov
praktično
izobraževanje
razvojne priložnosti
rodnost
turizem
naravna
rast
spolna
sestava

Priložnosti
za delo in življenje
mladih
v SAŠA regiji
v obdobju do leta 2030

Priložnosti
za delo in življenje
mladih
v SAŠA regiji
v obdobju do leta 2030

Namen raziskave

- ▶ gospodarskim družbam in obrtnim dejavnostim omogočiti pregled nad razvojnimi namerami lokalnih skupnosti do leta 2030 in ponudbo izobraženih kadrov, s katerimi razpolaga SAŠA regija,
- ▶ lokalnim skupnostim omogočiti pregled nad razvojnimi namerami gospodarstva in obrti do leta 2030 ter nad zaposlitvenimi možnostmi in trendi na področju zaposlovanja v SAŠA regiji,
- ▶ CRTI SAŠA ter izobraževalnim zavodom ponuditi podlage za načrtovanje in izvedbo izobraževalnih programov na vseh zahtevnostnih nivojih, s poudarkom na kadrovskih potrebah gospodarstva, obrti in negospodarskih dejavnosti do leta 2030,
- ▶ mlade strokovnjake, na podlagi dejstev, ki poudarjajo kvaliteto življenja ter možnosti za osebni razvoj, navdušiti za načrtovanje poklicne kariere in ustvarjanja družine v SAŠA regiji,
- ▶ sporočila raziskave bodo usmerjena v ugotovitve in aktivnosti, ki jih bo v SAŠA regiji potrebno izvesti, da bomo mlade strokovnjake zadržali v regiji in da bomo bolj uspešni pri svetovanju mladim glede izbire poklica ter nivoja zahtevnosti študijskega programa.

SWOT analiza o kvaliteti življenja mladih v SAŠA regiji

V raziskavi je sodelovalo 60 udeležencev, organiziranih v študentskem klubu, podjetništvu, na Fakulteti za energetiko in Visoki šoli za varstvo okolja, dijaški skupnosti na ŠC Velenje, Mladinskem centru ter v organih lokalnih skupnosti SAŠA regije.

Povzetek sporočil mladih udeležencev raziskave

- ▶ Pogrešajo celovito strategijo, vizijo razvoja SAŠA regije.
- ▶ Želijo v večji meri kot doslej, prevzeti odgovornost za razvoj regije.
- ▶ Želijo si več aktivnih oblik sodelovanja in povezovanja z gospodarstvom ter lokalno skupnostjo.
- ▶ Z življenjskimi izzivi so se sposobni in se želijo spopasti.
- ▶ Radi imajo regijo, v njej se počutijo dobro, zato želijo tukaj ostati.
- ▶ Čutijo potrebo po spremembi miselnosti odločevalcev, ki naj bo v večji meri usmerjena v ustvarjanje družbe znanja in razvoja.
- ▶ Želijo si v medijih več pozitivnih sporočil o regiji. Preveč je negativnih, kar povzroča nezaupanje in posledično odhod mladih iz regije.
- ▶ Prepričani so, da je turizem priložnost, ki je v SAŠA regiji še nismo izkoristili.

Demografska študija za območje Savinjsko šaleške regije

SAŠA regija obsega območje desetih občin: Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad, Rečica ob Savinji, Nazarje, Mozirje, Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje.

Zavzema 3,5 % površine Slovenije in 30,7 % površine Savinjske statistične regije.

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je 1. 1. 2017 na ozemlju SAŠA regije živel 3,5 % prebivalcev Slovenije.

- ▶ Površina ozemlja: 705,5 km²
- ▶ Število prebivalcev (1. 1. 2017): 60.620
- ▶ Gostota naseljenosti: 85,9 preb./km²
- ▶ Število občin: 10
- ▶ Število naselij: 107

Pomembnejši poudarki iz študije

Skupno število prebivalcev se v SAŠA regiji se v naslednjih 10 letih ne bo bistveno spreminjalo, nato pa se bo do konca projekcijskega obdobja zmanjšalo za 10 do 15 %.

Število otrok do 5 let se bo v naslednjih 10. letih predvidoma zmanjšalo do 15 %, do konca projekcijskega obdobja, to je do leta 2047, pa za 35 %.

Število mladih od 15 do 29 let (tudi število mladih družin), ki so potencialno močno podvrženi priselitvam oz. odselitvam, se bo predvidoma počasi zmanjševalo.

Povprečno število otrok se bo predvidoma gibalo med 1,5 in 1,7 na žensko v rodni dobi.

Število prebivalcev, starejših od 65 let se bo v primerjavi z letom 2016, v naslednjih 20 letih povečalo za skoraj 60 %.

Včeraj in danes okoljski, danes in jutri demografski problemi!

Zaskrbljujoč je podatek o številu žena v starosti od 15 do 49 let, (rodno obdobje), ki je v letih 2000 do 2016 upadlo iz 16.901 na 12.804 oseb. Upad števila žena v rodni dobi je, na podlagi realistične variante, predviden tudi v naslednjih letih.

Previdena rast prebivalcev, starejših od 65 let, v obdobju od 2017 do 2025 in tudi v naslednjih letih, narekuje v vseh občinah SAŠA regije izrazito potrebo po večanju kapacitet v domovih za ostarele ter v varovanih stanovanjih.

Intenzivnost upada mladih prebivalcev se je, v primerjavi z letom 1991, v zadnjih letih umirila, vendar bo predvidoma že pred letom 2025 zaposljive, predvsem pa ustrezno izobražene delovne sile močno primanjkovalo tudi v SAŠA regiji.

“Zreli” od 15 do 64 let	„Mladi” do 15 let	“Stari” 65 let in več	Ženske 15 do 49 let	Ženske 10 do 25 let
1991: 41.827	1991: 14.011	1991: 4.879	2000: 16.901	2000: 6.929
2000: 44.313	2000: 10.640	2000: 6.749	2008: 15.499	2008: 5.533
2008: 45.203	2008: 8.770	2008: 8.403	2012: 13.060	2012: 4.516
2016: 41.531	2016: 9.168	2016: 10.109	2016: 12.804	2016: 3.861

Poslovanje gospodarskih subjektov v SAŠA regiji v letih 2015, 2016

Na območju SAŠA regije je v letu 2016 poslovalo skupno 3.194 gospodarskih subjektov, od tega 1.103 gospodarskih družb, 2.084 samostojnih podjetnikov in 7 zadrug.

Gospodarski subjekti na območju SAŠA regije so v letu 2016:

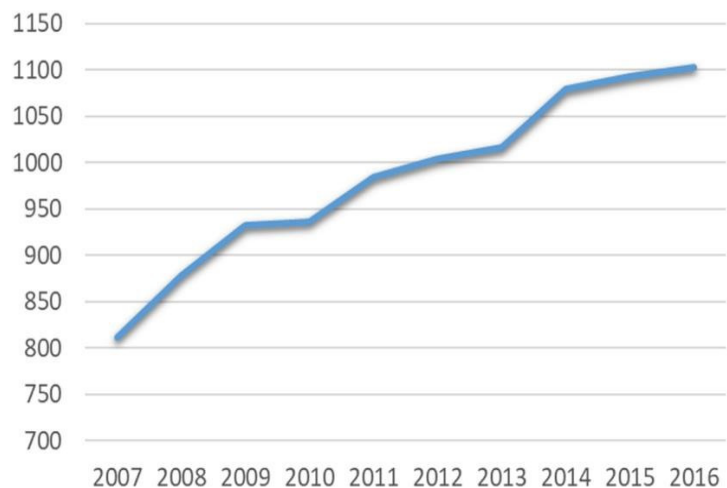
- ▶ zaposlovali 17.342 delavcev oziroma 3,0 % več kakor v letu 2015;
- ▶ ustvarili 2.308.916 tisoč evrov prihodkov (+ 3,6 %);
- ▶ ustvarili 2.299.753 tisoč evrov odhodkov (- 15,3 %);
- ▶ ustvarili 631.924 tisoč evrov neto dodane vrednosti (+ 4,3 %);
- ▶ izkazali 67.626 tisoč evrov čistega dobička (+ 6,6 %),
- ▶ izkazali 62.894 tisoč evrov čiste izgube, ki predstavlja 11 % čiste izgube, izkazane v letu 2015;
- ▶ izkazali 4.732 tisoč evrov neto čistega dobička, medtem ko so predlani poslovali z neto čisto izgubo v višini 492.476 tisoč evrov.

Po številu zaposlenih v gospodarskih družbah je v SAŠA regiji v ospredju Mestna občina Velenje, kjer so družbe so lani zaposlovale 11.457 delavcev, kar je odstotek več kot leto prej.

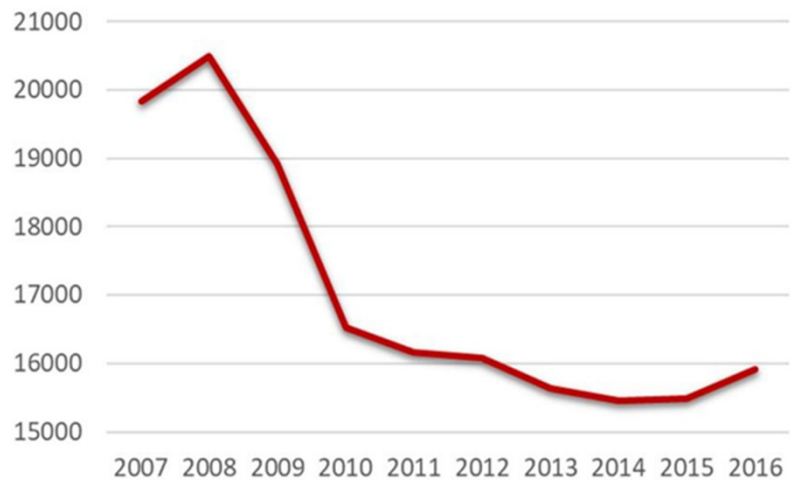
Gospodarske družbe v občini Nazarje so lani imele 1.659 zaposlenih in povečale število za 0,3 odstotne točke.

Gospodarske družbe na območju Občine Šoštanj so lani povečale število zaposlenih za 10,3 %, na 1.281. Na območju občin Velenje, Nazarje in Šoštanj je bilo lani 90,4 % vseh zaposlenih v gospodarskih družbah v SAŠA regiji.

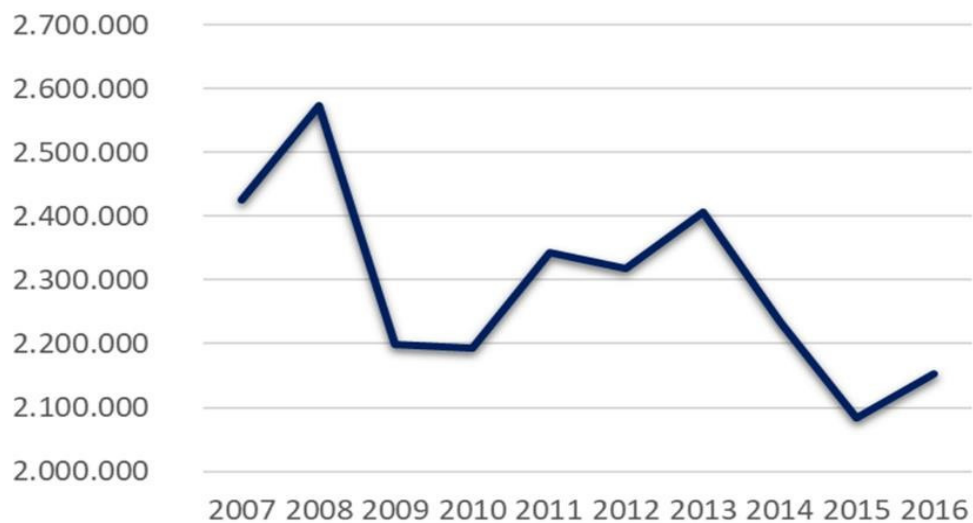
Število gospodarskih družb v SAŠA regiji

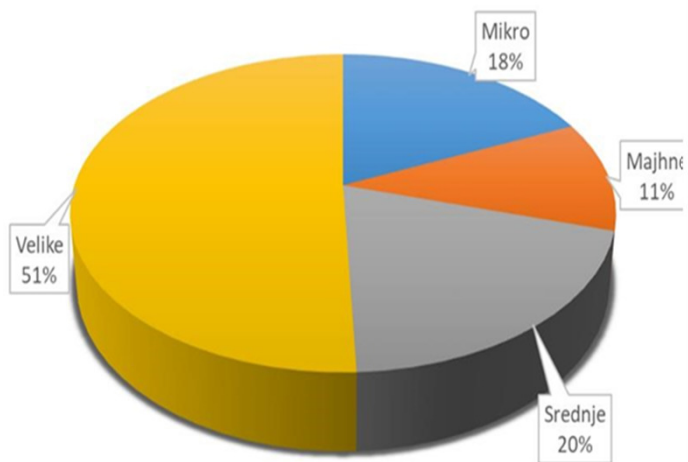
Število zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije po letih

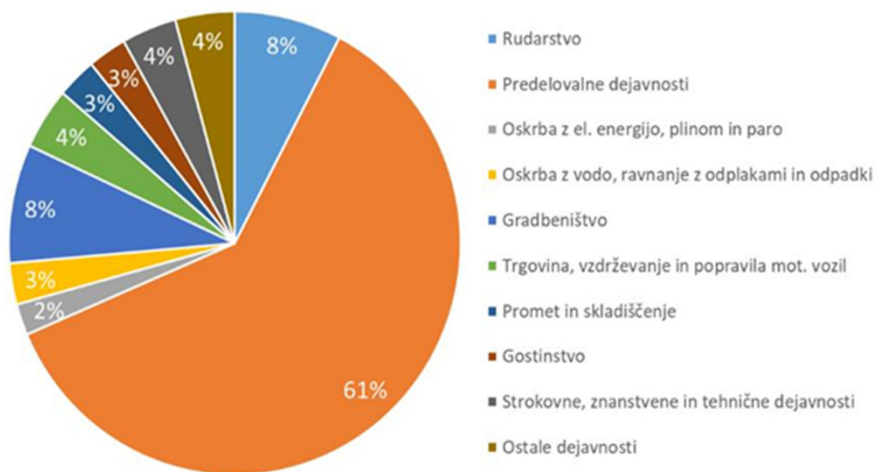
Prihodki gospodarskih družb SAŠA regije po letih (v 000 EUR)

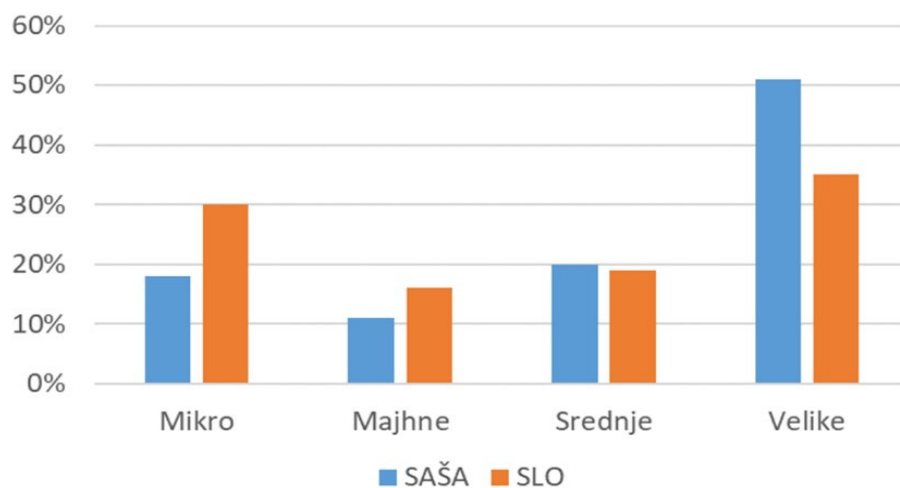
Število zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije glede na velikost

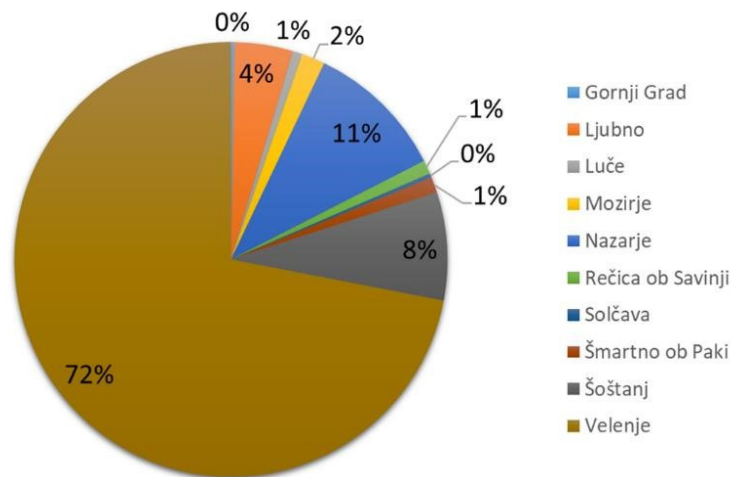
Zaposleni v gospodarskih družbah SAŠA regije po dejavnostih

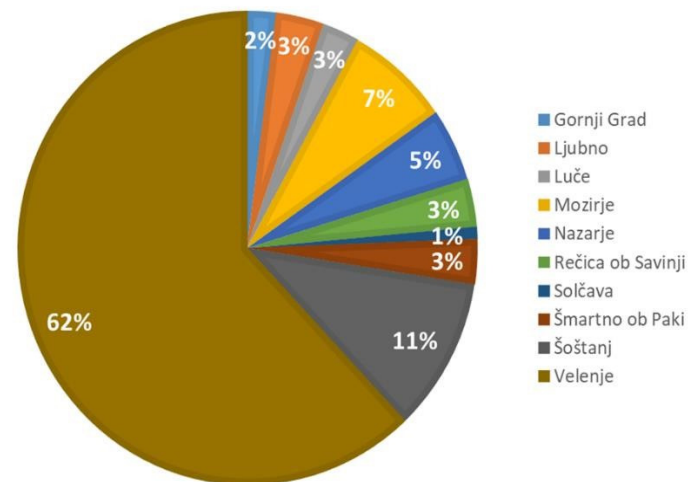
Struktura zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije in Slovenije glede na velikost

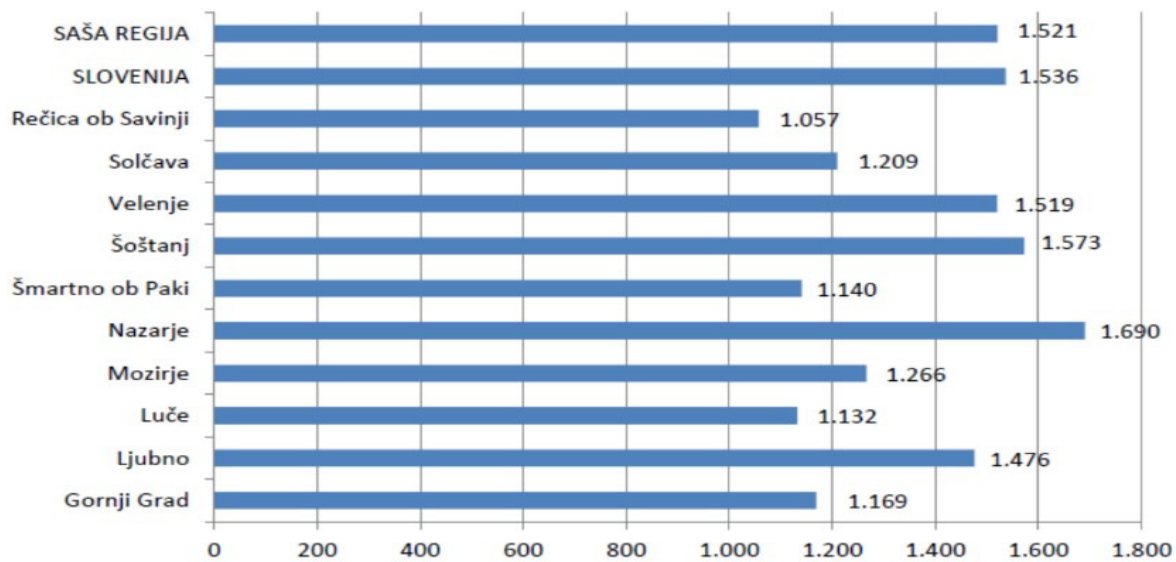
Število zaposlenih v gospodarskih družbah po občinah SAŠA regije

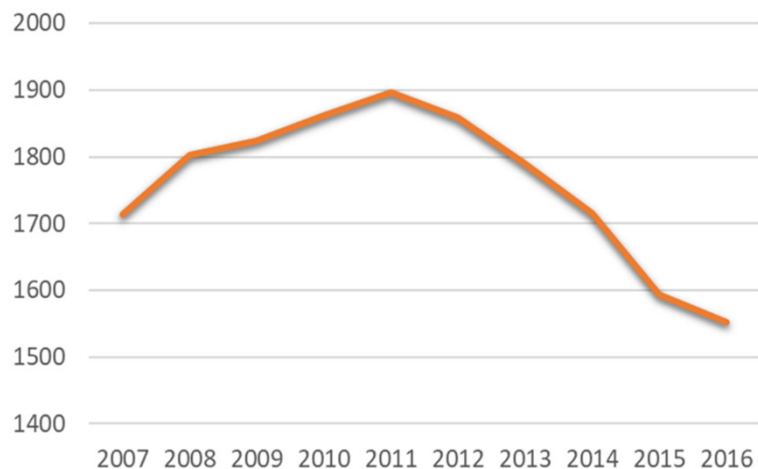
Število gospodarskih družb po občinah SAŠA regije

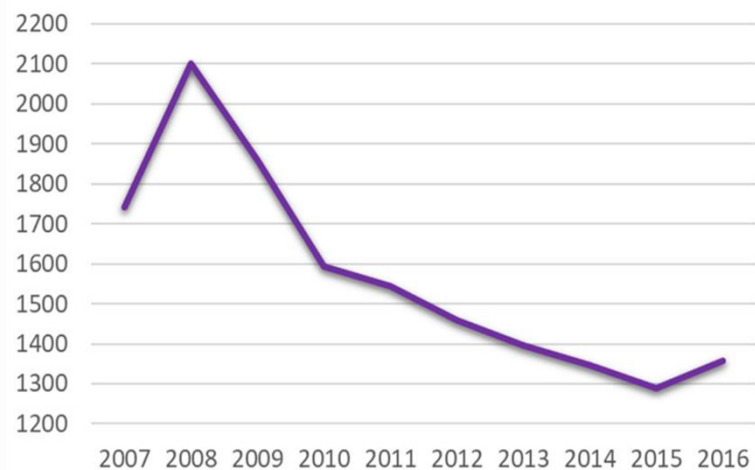
Povprečne bruto plače v gospodarskih družbah po občinah SAŠA regije

Število samostojnih podjetnikov v SAŠA regiji, ki so oddali letna poročila, v letih 2007- 2016

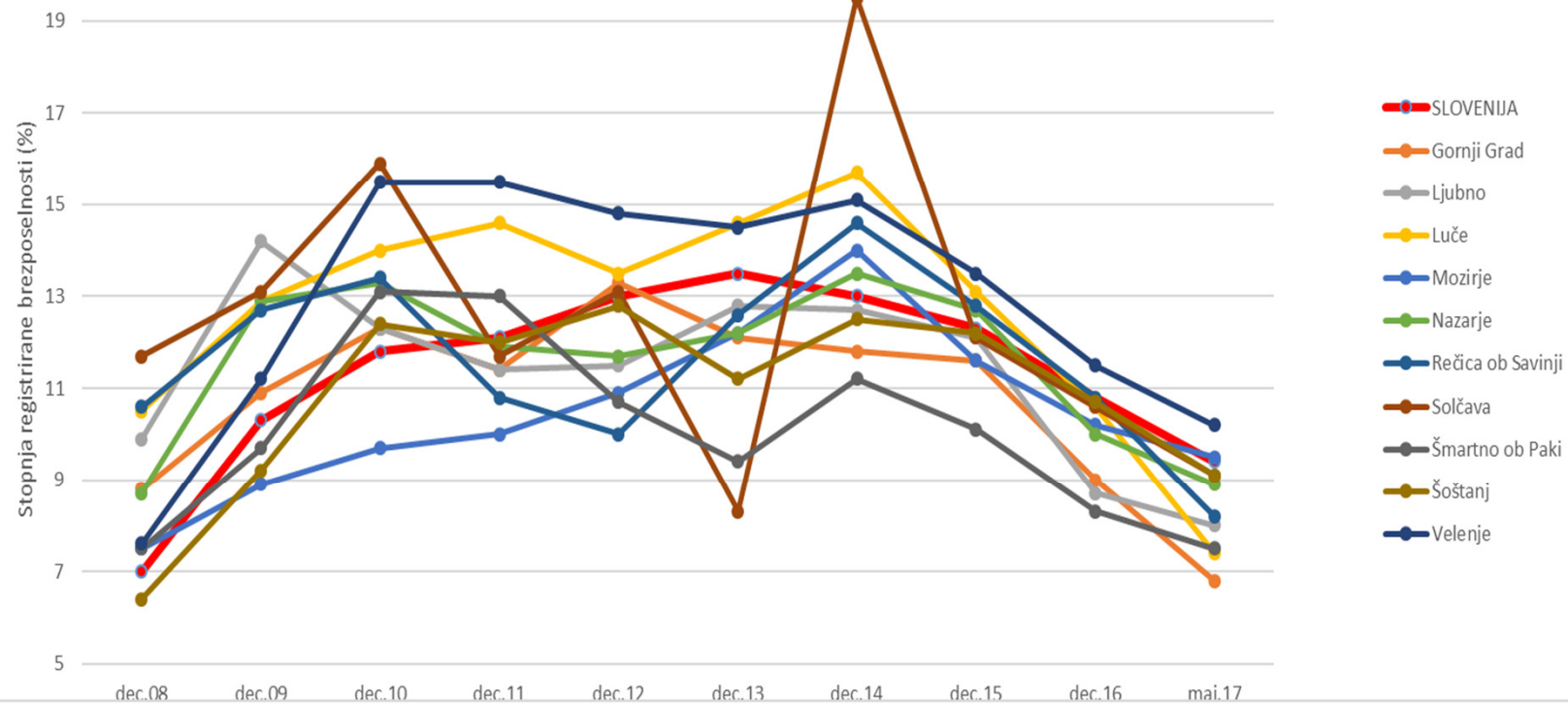
Število zaposlenih pri samostojnih podjetnikih v SAŠA regiji v letih 2007-2016

Struktura samostojnih podjetnikov SAŠA regije glede na število zaposlenih v letu 2016

SKUPINE (zneski v tisoč EUR)	PODJETNIKI		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		NETO PODJETNIKOV DOHODEK		VREDNOST SREDSTEV NA DAN 31.12.2016	
	število	delež	število	delež	znesek	delež	znesek	delež	znesek	delež
1. od 0 do 1 zaposleni	1.321	85,1%	248	18,2%	52.056	37,7%	5.963	56,3%	40.436	40,0%
2. od 2 do 9 zaposlenih	206	13,3%	690	50,7%	50.822	36,8%	3.393	32,1%	32.144	31,8%
3. od 10 do 49 zaposlenih	26	1,7%	421	31,0%	35.239	25,5%	1.230	11,6%	28.467	28,2%
4. od 50 do 249 zaposlenih	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ	1.553	100,0%	1.359	100,0%	138.116	100,0%	10.587	100,0%	101.047	100,0%

STOPNJA REGISTRIRANE BREZPOSELNOSTI V SAŠA REGIJI

Število registriranih brezposelnih oseb v SAŠA regiji po ravneh izobrazbe, v letu 2014 in v juniju 2017

Urad za delo	1+2 - OŠ ali manj	3+4 - nižje, srednje pokl. izobraževanje	5 -srednje tehn. str. spl. izobraževanje	6+7+8 - izobraževanje I.II.III. stopnje	Skupaj brezposelnih oseb
Mozirje dec. 2014	201	316	370	131	1.018
Mozirje junij 2017	142	176	188	114	620
Velenje dec. 2014	805	828	840	416	2.889
Velenje junij 2017	571	488	509	326	1.894

Legenda:

Urad za delo Velenje zajema Mestno občino Velenje ter Občini Šoštanj in Šmartno ob Paki

Urad za delo Mozirje zajema občine Mozirje, Gornji Grad, Rečica ob Paki, Nazarje, Ljubno, Luče, Solčava

Sklepna sporočila

Za razliko od let 2015 in 2014 je gospodarstvo SAŠA regije v minulem letu, gledano v celoti, poslovalo pozitivno.

Na stanje v SAŠA regiji imajo prevladujoč vpliv gospodarske družbe, ki zaposlujejo 92-odstotkov vseh zaposlenih v gospodarstvu in ustvarijo 93-odstotkov vseh prihodkov.

Struktura gospodarstva SAŠA regije, upoštevajoč velikost družb, ostaja v primerjavi z republiškim povprečjem izrazito netipična, zlasti glede deleža velikih in mikro podjetij. Pri velikih družbah je izrazito nadpovprečna, pri mikro družbah izrazito podpovprečna.

Netipična za slovenske razmere je tudi struktura gospodarstva SAŠA regije po dejavnostih, kjer imajo prevladujoč delež predelovalne dejavnosti, ki so lani zaposlovale 61 odstotkov delavcev.

Osrednje gospodarsko središče regije ostaja Velenje, izstopajoče deleže gospodarskega sektorja pa imajo še občine Šoštanj, Nazarje in Ljubno.

Samostojni podjetniki, ki po številu zaposlenih in prihodkih predstavljajo šest do osem odstotni delež regijskega gospodarstva, poslujejo relativno stabilno in ves čas pozitivno.

Gospodarstvo SAŠA regije po večini kazalnikov poslovanja še vedno zaostaja za republiškim povprečjem, prav tako rezultati minulega leta še vedno ne dosegajo rezultatov iz obdobja pred ekonomsko krizo. Izzivov za prihodnost je mnogo, posebej še zato, ker se kazalniki poslovanja gospodarstva izboljšujejo. Dobri so tudi obeti pri ključnih zunanjetrgovinskih partnerjih našega gospodarstva, zato je zmerni optimizem glede nadaljnega poslovanja utemeljen.

Brezposelnost ni več primaren problem v nobeni od občin SAŠA regije. Zbrani podatki o razvojnih namerah gospodarskih družb in lokalnih skupnosti ter demografska študija kažejo na dejstvo, da je že oziroma bo čez nekaj let primaren problem regije, kje dobiti zadostno število delovno sposobnih in ustrezno izobraženih zaposlencev.

Analiza anketnega vprašalnika - gospodarske družbe

Anketa je potekala v času od 23. marca do 11. maja 2017. Vprašalnik z naslovom „Strateški vidiki razvoja gospodarstva v SAŠA regiji v obdobju 2017 do 2030” smo posredovali 70 gospodarskim družbam in podjetnikom iz celotne SAŠA regije. Za sodelovanje se je odločilo 34,29 % naslovnikov, ki zaposlujejo 11.266 osebo oziroma 64,9 % vseh zaposlencev.

Anketni vprašalnik je vseboval 6 sklopov vprašanj:

- ▶ Zaposlitvene namere v gospodarski družbi
- ▶ Namere za opuščanje obstoječih programov
- ▶ Namere za uvajanje novih programov
- ▶ Namere za selitev proizvodnje iz SAŠA regije
- ▶ Namere za sodelovanje z izobraževalnimi zavodi
- ▶ Potrebe po novih poklicih v gospodarski družbi

Na anketni vprašalnik so odgovorile vse gospodarske družbe, ki imajo več kot 500 zaposlencev. Odzivnost podjetnikov je bila, kljub večkratni ponovitvi povabila k sodelovanju skromna, komaj 7,14-odstotna.

Sporočila iz analize anketnega vprašalnika za gospodarske družbe

Število zaposlenih v gospodarstvu se bo v letih od 2017 do 2025 povečevalo. 16,7 % družb napoveduje povečanje zaposlenosti do 5 %; 37,5 % družb napoveduje povečanje za več kot 5 %.

Znižanje števila zaposlenih do 5 % napoveduje 4,2 %, več od 5 % pa 20,8 % sodelujočih v anketi.

20,8 % gospodarskih družb ne napoveduje sprememb števila zaposlenih.

Tudi v obdobju od 2025 do 2030 bo zaposlovanje v gospodarstvu SAŠA regije intenzivno. Kar 50 % sodelujočih družb napoveduje, da bodo povečali število zaposlenih do 5 % oziroma za več kot 5 %.

Spremembe števila zaposlenih ne predvideva 29 %, znižanje za 5 % ali več pa 21 % sodelujočih v raziskavi.

Kar 83 % v raziskavi sodelujočih družb, v obdobju od 2017 do 2030 nima namere opuščati obstoječih proizvodnih programov.

Tistih 17 %, ki bodo del obstoječih programov opustili menijo, da to ne bo pomembno vplivalo na nivo zaposlenosti v regiji.

58 % gospodarskih družb namerava v svoj proizvodni program vključiti tudi nove programe, s poudarkom na širitvi lastnih blagovnih znamk.

Ocenjujejo, da bo vpliv na povečanje zaposlenosti v SAŠA regiji znaten.

Le 17 % gospodarskih družb namerava, v kolikor jih bodo v to prisilili ekonomski razlogi, proizvodnjo iz SAŠA regije preseliti drugam.

Ocenjujejo, da to ne bo razlog za znižanje števila zaposlenih, saj nameravajo zaposljivost odvečnih delavcev reševati na humani način.

Sporočila iz analize anketnega vprašalnika za gospodarske družbe

Intenzivno sodelovanje gospodarstva z izobraževalnimi zavodi je postala nuja, če želimo omiliti pomanjkanje izobraženih kadrov, ki smo mu priča in se bo v naslednjih petih letih še povečevalo.

Bolonjski študijski programi vsebujejo nič ali veliko premalo prakse za študente, kar je potrebno urediti.

Problem je pereč pri UN in MAG študijskih programih.

Ozaveščanje mladih ter njihovih skrbnikov pred izbiro poklica je potrebno v prenesti tudi v osnovno šolo.

Še vedno se preveč mladih odloča za študij v smereh, ki proizvajajo nezaposljive kadre, kar narekuje potrebo po pravočasnem in organiziranem poklicnem usmerjanju mladih.

Namero za aktivno sodelovanje z izobraževalnimi zavodi je izrazilo več kot 95 % sodelujočih v raziskavi. V primerjavi s sorodnimi anketami iz preteklih let, se je močno povečal interes gospodarskih družb za sodelovanje pri izvajanju praktičnega izobraževanja, programov specializacij zaposlenih ter vsebin študijskih programov. Močno se je povečal tudi interes za štipendiranje dijakov in študentov.

Današnja štipendijska shema za gospodarstvo SAŠA regije ne daje zadovoljivih rezultatov.

Potrebe po novih, sodobnih znanjih in poklicih s področij tehnike, avtomatizacije in digitalizacije so ekstremno visoke.

Močno primanjkuje obrtniških znanj, dobrih strugarjev, varilcev, kovačev ter drugih specialistov s področja tehničnih poklicev.

Analiza vprašalnika - občine SAŠA regije

K sodelovanju v raziskavi, v obliki izpolnjevanja anketnega vprašalnika, so bili povabljeni župani vseh občin SAŠA regije: Mestne občine Velenje, Občine Šoštanj, Občine Šmartno ob Paki, Občine Mozirje, Občine Nazarje, Občine Rečica ob Savinji, Občine Ljubno, Občine Luče, Občine Solčava in Občine Gornji Grad.

Anketo smo izvajali v času od 23. 3. do 11. 5. 2017. Za sodelovanje so se odločili vsi župani.

Anketni vprašalnik za lokalne skupnosti je vseboval 10 sklopov vprašanj:

- ▶ Načrtovano število zaposlenih v obstoječih poslovnih conah do leta 2030 glede na leto 2017?
- ▶ Ali v obdobju od 2017 do 2030 v lokalni skupnosti načrtujete izgradnjo novih poslovnih con?
- ▶ Načrtovano število zaposlenih v novih poslovnih conah do leta 2030?
- ▶ Ali v obdobju od 2017 do 2030 načrtujete dodatne spodbude v razvoj turizma?
- ▶ Predvideno število zaposlenih v turizmu do leta 2030 glede na leto 2017?
- ▶ Področja, na katerih v lokalni skupnosti prepoznavate možnosti za dodatno zaposlovanje in nova delovna mesta?
- ▶ Kako v lokalni skupnosti spodbujate razvoj na področju podjetništva?
- ▶ Na kakšen način si boste v lokalni skupnosti prizadevali preprečiti »beg možganov« iz regije?
- ▶ Ali boste v lokalni skupnosti delovanje in nadaljnji razvoj sekundarnega in terciarnega izobraževanja spodbujali v povezavi z izraženimi potrebami regijskega gospodarstva?

Sporočila iz anketnega vprašalnika za lokalne skupnosti

Sedem občin načrtuje v letih 2017 do 2030 v že obstoječih poslovnih conah dodatno zaposliti do 20 (4 občine) ali več (3 občine) zaposlencev.

Šest občin načrtuje v letih 2017 do 2030 zgraditi nove poslovne cone, v katerih bo na novo zaposlenih do 20 (3 občine) oziroma 50 (2 občini) zaposlencev.

Devet občin načrtuje v obdobju 2017 do 2030 v razvoj turizma vlagati znatna dodatna sredstva. Sedem občin v turizmu načrtuje rast števila zaposlenih do 20, dve občini pa do 50 zaposlencev.

Prednostna področja na katerih lokalne skupnosti prepoznajo možnosti za nova delovna mesta in dodatno zaposlovanje so: turizem (9 odgovorov), podjetništvo (8 odgovorov), gozdarstvo in lesarstvo (7 odgovorov), prehranska oskrba (6 odgovorov), razvoj podeželja, energetska oskrba, predelava in obdelava materialov (5 odgovorov), digitalizacija in kmetijstvo ter naravna in kulturna dediščina (4 odgovori).

Vse občine spodbujajo in bodo tudi naprej vzpodbujale razvoj podjetništva. Prednost bodo namenile finančnim spodbudam in olajšavam za zagon novih podjetij (7 odgovorov), brezplačnemu izobraževanju podjetnikov (5 odgovorov), brezplačnemu svetovanju (4 odgovori) in nagrajevanju občanov za podjetniške ideje (4 odgovori).

Vse občine si bodo prizadevale zmanjšati odhod strokovnjakov iz regije. Prednosti ukrepi za preprečitev „bega možganov“ so skrb za prijazno in varno okolje, skrb za kvalitetno izobraževanje in varstvo otrok, aktivno sodelovanje pri reševanju stanovanjskih problemov, nudenje prijaznega delovnega okolja za podjetnike ter skrb za kvalitetno zdravstveno oskrbo občanov.

Tako v gospodarstvu, kot v lokalnih skupnostih sodijo, da v regiji ni potrebno ustanovljati novih visokošolskih zavodov, temveč je v že obstoječih javnih in zasebnih šolah v regiji in Sloveniji potrebno študijske programe prilagoditi potrebam gospodarstva in države v celoti.

Poslovna cona Stara vas
Foto: Danijel Petric

Poslovna cona Stara vas
Foto: Danijel Petric

Izobraževanje v SAŠA regiji - analiza stanja in trendi na področju izobraževanja do leta 2030

Osnovno šolo v SAŠA regiji je v šolskem letu 2016/2017 obiskovalo 5.307 otrok, od teh je bilo 126 tujcev. Število osnovnošolskih otrok v zadnjih štirih letih rahlo narašča.

Srednješolsko izobraževanje v SAŠA regiji se izvaja v 25 srednješolskih programih na Šolskem centru Velenje. V šolskem letu 2016/2017 je Šolski center Velenje obiskovalo 1.748 dijakov. Število dijakov se je v zadnjih petih letih znižalo za 135 dijakov, v letu 2017 dodatno za skoraj 90 dijakov.

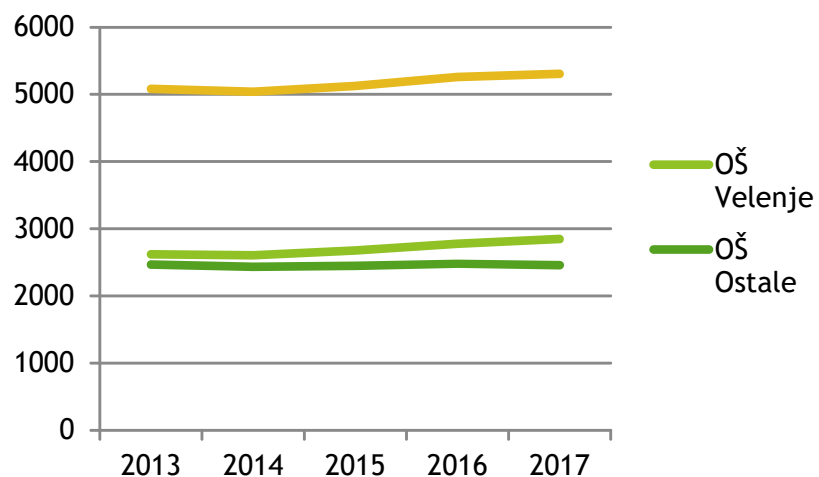
Število študentov v šestih višješolskih programih Šolskega centra Velenje v šolskem letu 2016/2017 je bilo 365. Število študentov na večini programov iz leta v leto upada, v petih letih za 148 študentov. Upad vpisa je izrazit tako pri rednih kot pri izrednih študentih. Močan je tudi upad števila diplomantov.

Število vpisanih študentov Fakultete za energetiko na enoti v Velenju je, v šolskem letu 2016/2017, bilo 46. Fakulteta izvaja VS, UN in MAG študijski program. Upad števila študentov je močan tako pri rednih, kot tudi pri izrednih študentih, v petih letih se je število študentov fakultete znižalo za 82.

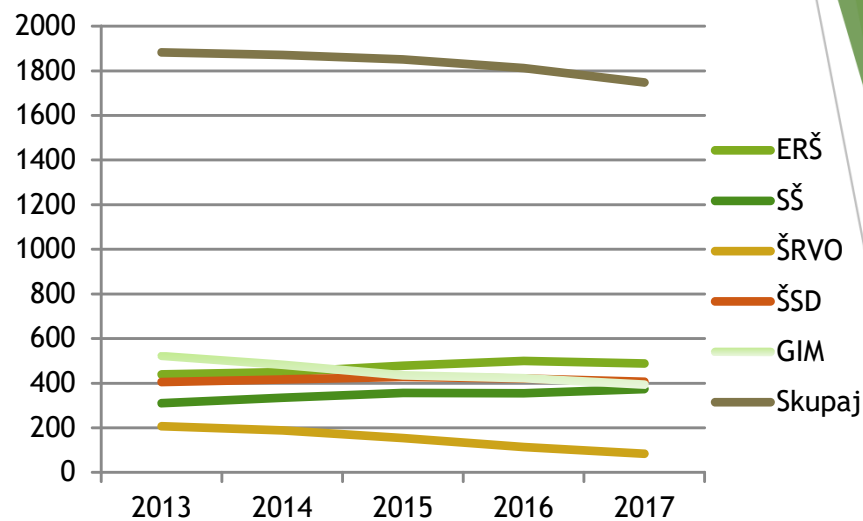
Število študentov na visokošolskem strokovnem in magistrskem programu Visoke šole za varstvo okolja je v šolskem letu 2016/2017 bilo 138. Upad števila rednih kot izrednih študentih je prisoten v celotnem obdobju delovanja šole, v zadnjih petih letih se je število znižalo za 83 študentov. Upada tudi število diplomantov.

Zaposljivost diplomantov Višje strokovne šole in Fakultete za energetiko je zelo dobra, nekoliko slabša je pri diplomantih Visoke šole za varstvo okolja.

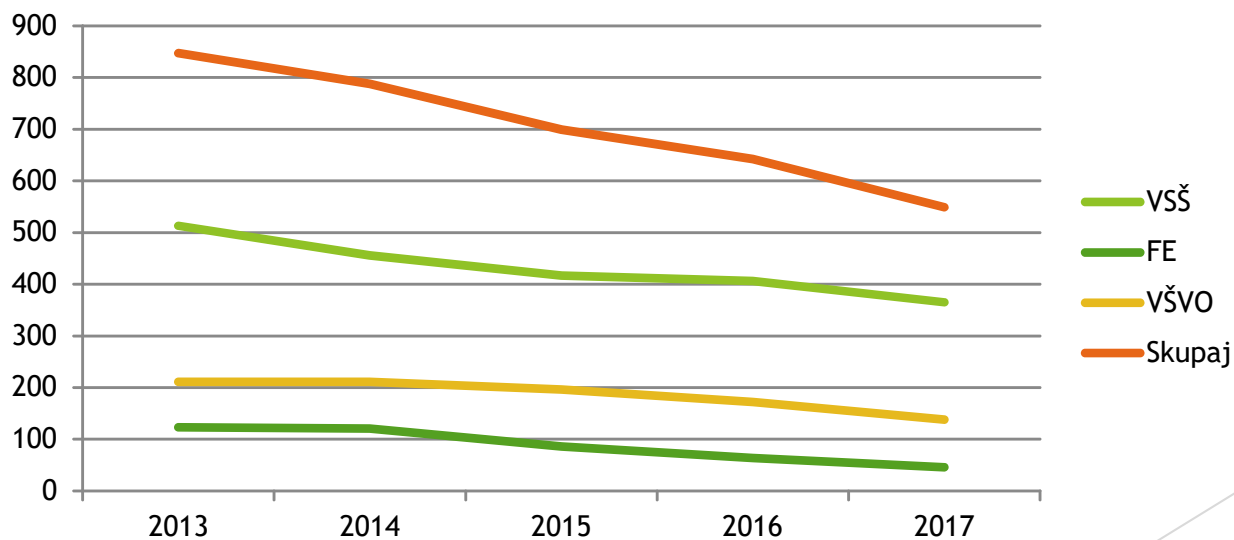
Število otrok v osnovnih šolah SAŠA regije, v obdobju 2013 - 2017

Število dijakov v srednjih šolah Šolskega centra Velenje, v obdobju 2013 - 2017

Število študentov VSŠ, Fakultete za energetiko in VŠVO, v obdobju 2013- 2017

Študentje s stalnim prebivališčem v SAŠA regiji, ki so v študijskem letu 2016/2017 študirali na slovenskih univerzah

Število študentov na vseh stopnjah študijskih programov slovenskih univerz in visokošolskih zavodih v študijskem letu 2016/2017 je bilo 1894, od teh je na doktorskem študiju bilo vpisanih 35 študentov.

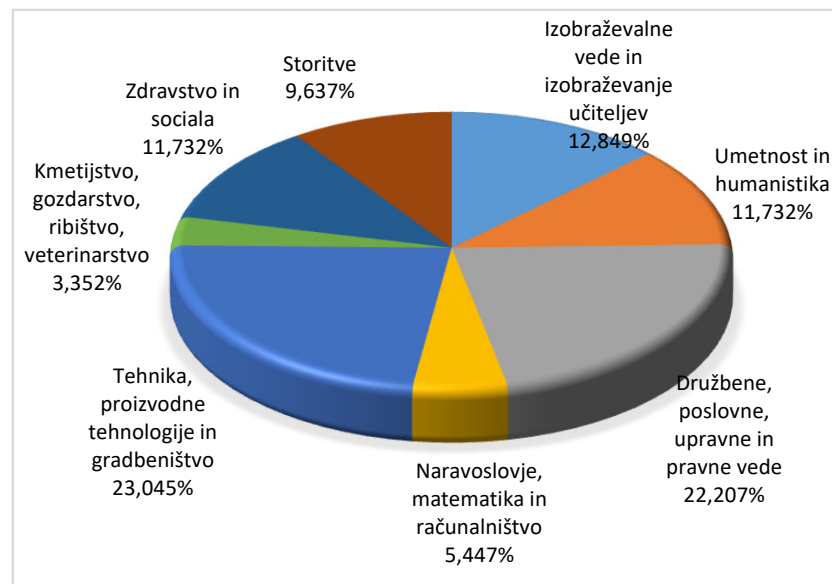
Največ, 436 študentov, je študiralo družbene, poslovne, upravne in pravne vede. Na študij tehničnih ved, proizvodnih tehnologij in gradbeništva je vpisanih bilo 349 študentov, zdravstvo in socialo jih je študiralo 287.

V letu 2016 je iz SAŠA regije diplomiralo 807 diplomantov, pri čemer je potrebno upoštevati, da je 389 diplomantov študij zaključilo po študijskih programih, ki so veljali do 30. 9. 2016.

Število študentov s stalnim prebivališčem v SAŠA regiji, v študijskem letu 2016/2017

Visokošolski zavod	Stopnja SP				
	I.	II.	III.	Skupaj	%
Univerza na Primorskem	107	33		140	7,39%
Univerza v Ljubljani	596	322		918	48,47%
Univerza v Mariboru	383	167		550	29,04%
Univerza v Novi Gorici	4	0		4	0,21%
Samostojni visokošolski zavodi	199	48		247	13,04%
Vsi zavodi skupaj			35	35	1,85%
Skupaj	1289	570	35	1894	100,00%

Pregled diplomantov v letu 2016, po študijskih področjih

Poklici prihodnosti za Savinjsko šaleško regijo

Na območju SAŠA regije so avtorji o poklicih prihodnosti pri delodajalcih opravili številne intervjuje.

Anketiranci so soglašali z napovedmi strokovnjakov, da so poklici, ki bodo najmanj podvrženi vplivom digitalizacije: socialni delavci na področju mentalnega zdravja, koreografi, zdravniki in kirurgi, psihologi, kadrovniki, upravljalci računalniških sistemov, vodje prodaje ter izvršilni in vodilni kadri.

V predelovalnih dejavnostih so delodajalci najbolj izpostavili potrebe po poklicih s področja: mehatronike, dizajna, računalništva, informatike, strojništva in elektrotehnike.

V storitvenih dejavnostih so v ospredju potrebe po: kuharjih - nutricionistih, natakarih, komplementarnih metodikah zdravljenja in negovalcih ostarelih oseb.

Poudarjene so potrebe po poklicih, ki jih danes še ne poznamo: manager za srečo, manager za objemanje, svetovalci za zasebno življenje, svetovalci za produktivnost, svetovalci za izrabo časa, specialisti za odvajanje od zasvojenosti ...

Prihodnost za podjetja in šolske ustanove bodo dejavni medpodjetniški izobraževalni centri, za socialna znanja pa ljudske univerze. Oboje bo v prihodnje predstavljalo temeljno vez med trgom delovne sile in izobraževanjem.

Napovedani trendi do leta 2030 kažejo, da se bodo delovna mesta najbolj odpirala na naslednjih področjih: zdravstvo - v povezavi z oskrbo ostarelih in kot podpora zdravemu življenjskemu slogu, industrija 4.0 - s poudarkom na digitalizaciji delovnih procesov in specializaciji strokovnega kadra, dopolnilno izobraževanje - na celotni vertikali, civilna družba - ki v Sloveniji ter še posebej v SAŠA regiji nudi velik potencial za nova delovna mesta.

Priložnosti na področju turizma v SAŠA regiji

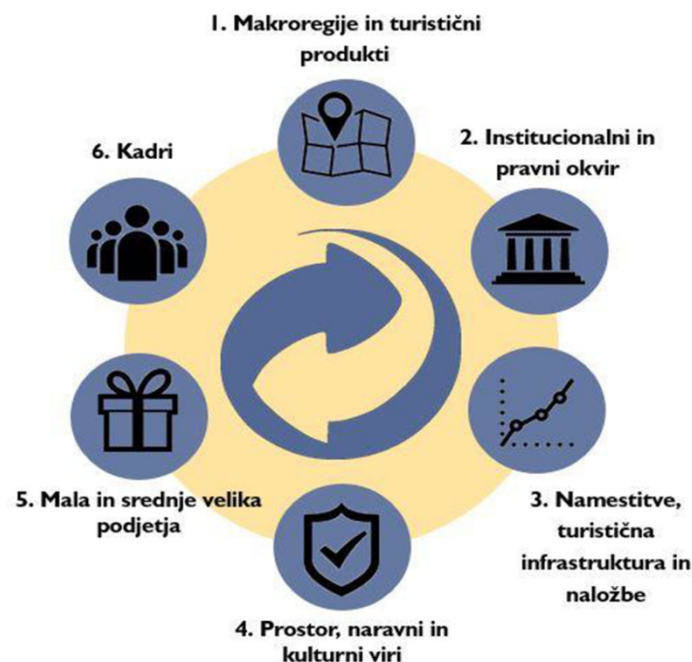
Cilji slovenskega turizma do leta 2021:

- ▶ prilivi iz naslova izvoza potovanj: 3,7 do 4,0 milijarde EUR;
- ▶ 5 milijonov turističnih obiskov;
- ▶ 16 do 18 milijonov prenočitev;
- ▶ povprečna dolžina bivanja turista v Sloveniji 3,2 dni;
- ▶ pospešena rast nastanitvenega sektorja: zgrajenih bo 18.000 do 22.000 novih sob za turiste
- ▶ realiziranih bo dodatnih 4.000 delovnih mest.

Poslanstvo slovenskega turizma do leta 2021:

- ▶ doseganje dolgoročne trajnosti z vplivom na gospodarsko, družbeno in okoljsko rast ter zaposlovanje;
- ▶ omogočanje poslovnih interesov malih in srednjih podjetij ter velikih turističnih in naturističnih podjetij;
- ▶ prizadevanje za dvig prepoznavnosti in ugleda Slovenije v svetu.

ATRIBUTI SLOVENSKEGA TURIZMA

Izkoristimo turizem kot poslovno priložnost SAŠA regije

Turizem je pomembna, gospodarska panoga, ki lahko močno prispeva k rasti bruto družbenega proizvoda v regiji in vpliva na razvoj regije SAŠA.

Je izrazito medsektorska dejavnost. Zaradi tega so tudi priložnosti za delovna mesta na področju turizma in z njim povezanimi gospodarskimi dejavnostmi v SAŠA regiji številne: kmetijstvo, transport, šport, narava, kultura, zdravstvo, izobraževanje ...

Načrtovanje, organiziranje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja, je v pristojnosti občin.

IDENTITETA TURISTIČNE DESTINACIJE SAŠA

Neizkoriščene priložnosti SAŠA regije na področju turizma

- ▶ prostorski potencial podeželja za razvoj raznolikih kmetijskih in turističnih dejavnosti,
- ▶ ponudba naselij in podeželja,
- ▶ šaleška jezera z izvedbo infrastrukturnih investicij,
- ▶ reka Savinja s ponudbo raznolikih možnosti za ljubitelje narave in športa,
- ▶ lokalna veriga dobaviteljev,
- ▶ enoten regijski turistično informacijski sistem,
- ▶ povezanost ponudnikov turističnih storitev,
- ▶ regijska turistična agencija,
- ▶ trženje atraktivnih regijskih turističnih paketov s ponudbo značilnih produktov,
- ▶ regijska turistična organizacija,
- ▶ možnosti, ki jih na področju turizma ponuja digitalizacija,
- ▶ poslovni interes malih in srednjih podjetij za dejavnosti na področju turizmu.

Turizem je neizkoriščena razvojna priložnost SAŠA regije. Nujno je delovati regijsko povezano.

Regija nima vizije razvoja na področju turizma. Cilji, ki jih na področju turizma želi regija doseči do leta 2021 niso oblikovani.

Izrazito izstopa pomanjkanje kadrov z ustreznimi kompetencami s področja turizma. Potreba po izobraževanju kadrov za delo v turizmu je velika.

Župani občin so turizem prepoznali kot pomembno razvojno priložnost SAŠA regije, zato so v razvoj panoge pripravljene vlagati znatna sredstva.

Povzetek sporočil raziskave z naslovom „Priložnosti za delo in življenje mladih v SAŠA regiji v obdobju do leta 2030“

Avtorji raziskave ugotavljamo, da je SAŠA regija destinacija razvojnih priložnosti. Ugotavljamo tudi, da se tega dobro zaveda večina odločevalcev, tako s področja gospodarstva, kot tudi lokalnih skupnosti.

Mladi bodo imeli dobre možnosti za zaposlitev. Večina gospodarskih družb napoveduje smelega razvojne načrte in v zvezi z njimi tudi intenzivno zaposlovanje. Lokalne skupnosti bodo zaposlovanje spodbujale prednostno na področjih turizma in podjetništva.

Regija želi in zna ponuditi dobre rešitve stanovanjskih problemov. Ima tudi vse pogoje za zagotovitev kvalitetnih zdravstvenih, izobraževalnih, družabnih in drugih življenjsko pomembnih storitev za vse, ki v regiji želijo delati in si v njej ustvariti družino.

Gospodarstvo se bo krepilo, tako v okviru obstoječih, kot tudi novih proizvodnih programov. Resna ovira pri realizaciji razvojnih načrtov bo pomanjkanje kadrov, posebej še tistih z vrhunskim znanjem.

V iskanju rešitev bo regija uspešna, če bo mlade strokovnjake znala zadržati doma in jih privabiti tudi od drugod.

Javni zavod Center za razvoj izobraževanja SAŠA lahko ima pri reševanju problemov, na katere v zvezi s kadri opozarja gospodarstvo, pomembno vlogo. Velika poslovna priložnost izobraževalnih zavodov je prilagajanje študijskih programov gospodarstvu 4. generacije.

SAŠA regija predstavlja velik izziv za vse, ki želijo izkoristiti številne poslovne priložnosti, obenem pa živeti v čudoviti, neokrnjeni in bogati naravi.

Če bodo znanje in dobro medsebojno sodelovanje dali pomen dejanjem, bo živeti v SAŠA regiji privilegij!

OSNUTEK PROGRAMA DELA CRTI SAŠA V LETU 2018

PROJEKTI

Usmeritve za delo so opredeljene v raziskovalni nalogi „Priložnosti za delo in življenje mladih v SAŠA regiji, v obdobju do leta 2030“.

1. Usmerjanje mladih pri izbiri študija in poklica

- ▶ Oblikovanje delovne skupine, (CRTI, izobraževalni zavodi, gospodarstvo, Zavod za zaposlovanje,...) ter izdelava operativnega načrta za delo;
- ▶ CILJ: Povečati vpis v srednje, višje in visokošolske zavode, skladno z izraženimi potrebami gospodarstva ter lokalnih skupnosti;
- ▶ Mlade navdušiti za vpis v študijske programe, ki se izvajajo v SAŠA regiji in je zaposljivost diplomantov dobra;
- ▶ PRIČETEK DELA SKUPINE: oktober 2017;

2. Spodbujevalni mehanizmi institucionalnega sodelovanja izobraževalnih zavodov z gospodarstvom pri pripravi ter izvedbi izobraževalnih programov.

- ▶ Oblikovanje delovne skupine (CRTI SAŠA, izobraževalni zavodi, Ljudska univerza, gospodarska zbornica,...);
- ▶ CILJ: Oblikovati spodbujevalne mehanizme, ki bodo prispevali k povečanju sodelovanja med izobraževalnimi zavodi in gospodarstvom s ciljem dviga kvalitete izvedbe izobraževalnih programov;
- ▶ Kako naj se regija pripravi na izvedbo študijskih programov, skladnih s potrebami industrije 4.0? Vloga Medpodjetniškega izobraževalnega centra MIC in Andragoškega zavoda ljudska univerza Velenje;
- ▶ PRIČETEK DELA SKUPINE: januar 2018;

3. Izobraževanje kadrov za področje turizma

- ▶ Izvedba regijskega posvetovanja v sodelovanju s subjekti s področja turističnega gospodarstva.
- ▶ KONSTITUIRANJE ORGANIZACIJSKEGA ODBORA ZA PRIPRAVO IN IZVEDBO POSVETOVANJA
- ▶ CILJ: Prispevek k izdelavi Strategije razvoja turizma v SAŠA regiji do leta 2025. Kako pristopiti k izobraževanju kadrov za delovanje v turizmu ?
- ▶ IZVEDBA DOGODKA: maj, junij 2018

4. Ustanovitev regijskega Sklada za spodbujanje izobraževanja za deficitarne poklice

- ▶ Preoblikovanje štipendijskega sklada na MOV v regijski Sklad za spodbujanje izobraževanja za deficitarne poklice
- ▶ Za deležnike v skladu pridobiti: Gospodarske družbe v SAŠA regiji, Lokalne skupnosti, državo
- ▶ CILJ: Dijakom in študentom pomagati pri izobraževanju pod pogojem, da izberejo izobraževanje za deficitarni poklic in se zavežejo za zaposlitev v SAŠA regiji
- ▶ ROK za pričetek delovanja sklada: Šolsko leto 2018/2019

Osnutek sestave projektne skupine za promocijo vpisa v šolske zavode na področju SAŠA regije

1. CRTI SAŠA
2. Tehnični sodelavec
3. ŠCV - poklicne in srednje šole, gimnazija, višja šola
4. Osnovne šole Velenje, Šoštanj, Smartno ob Paki, Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji, Luče, Ljubno
5. Gospodarstvo, obrtništvo
6. Fakulteta za energetiko, VŠVO
7. Lokalna skupnost
8. Ljudska univerza
9. Tajniška dela

Usmeritve za delo

CILJ: povečati vpis v šolskem letu 2018/19 za 20 %

- ▶ Vzpostaviti več sodelovanja med šolami v SAŠA regiji.
- ▶ Delovati s podporo in aktivnim sodelovanjem gospodarstva in lokalne skupnosti.
- ▶ Pripraviti promocijsko podporo za delo z devetošolci v SAŠA regiji - posredovanje sporočil devetošolcem v sodelovanju z gospodarstvom.
- ▶ Oblikovanje štipendijskega sklada SAŠA regije.
- ▶ Vsak dijak iz SAŠA regije, ki se bo v šolskem letu 2018/2019 vpisal v izobraževalne programe za deficitarne poklice prejme pomoč za pokrivanje stroškov šolanja.
- ▶ Prizadevati si za dvig kvalitete izvedbe študijskih programov - v sodelovanju z gospodarstvom.
- ▶ Izdelati načrt ozaveščanja prebivalcev SAŠA regije o pomenu izobraževanja za poklice, ki jih potrebuje gospodarstvo.
- ▶ Dogovor z dijaki in študenti o promociji študijskih programov, ki jih obiskujejo. Vsak navduši za študij v regiji vsaj enega novega kandidata.
- ▶ Pridobivanje dijakov in študentov iz tujine (drugih republik Jugoslavije).